

Nr. 10.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken Augustus 1 - ső napján
1806 - ik esztendőben.

B é t s.

A Királyi testörző Nemes Magyar seregnek számos esztendőkig Hadnagy, Kapitány, fő Strázsames-
ter, és Obristlajtinánt fővel szolgált első Strázsames-
ter, és azon Nemes seregnek Oeconomusát
a' vagy sáfárját, *Baroczy Sándor* Obristlaji-
nánt Urat, nemzeti nyelvünknek, és a' Magyar Lita-
teraturának nagy barátját és pallérozóját, számos
esztendőkig való hív szolgálatjára; és sok érde-
meire nézve, Obersteri rangal nyugodalomra bo-
tsátani; helyette első Strázsamesterré és Garda Oe-
conomusává, *Batskádý Bálint* fő Strázsamester
Urat tenni; e' helyett második Strázsamesterségre
éddig vólt Garda Adjutánst, és Kapitányt *Heyden*

dorf Péter Urat, 's e' helyett *Garda Adjutánságra* fő Hadnagy *Mariassevich Bertalan Urat* nevezni, kegyelmesen méltóztatott ő Csász. és Csász. Kir. Felsége.

Ő Cs. és Cs. Királyi Felsége kegyelmesen méltóztatott, Kir. Tanácsos és Palatinális Protonotarius *Aozél István* urat a' Sz. István Rendje Vitézét, a' Felséges Udvari Magyar Kancellariához Udvari Tanácsossá és Referendariussá nevezni.

Az Alsó Austriai Cs. és Cs. Kir. Kormányozó-Szék hirdetteti, hogy, ha némelyek az 1805-dik esztendőben Oktober 10 kén közönségessé tétetett nagy és kettős, t. t. Banko-czédulákból és arany 's ezüst pénzből való Lotteriából, még addig, az azóta előfordúlt háborús környülállások és akadályok miatt, részt nem vehettek volna: ebben még most is, noha az első vonás ideje u. m. a' jövő November' 10-dike, elközelített, részt vehetnek, 's e' végre akár Banko czedulát, akár pedig arany és ezüst pénzt a' Státus kassáiba bétehetnek.

* * *

A' Dalmatziai és Albaniai partokon folyó környülállásokról, ilyen két, egymással némely pontokban igen ellenkező tudósítások jöttek - ki a' közönséges levelekben: — „

„*Laybachból* Julius 19-kén. Májor *Albeck* úr a' múlt szeredán éjjel utazott itt vissza a' *Rozariói* kikötőhely felé az ott tartózkodó Cs. és Cs. Kir. sereghez.

„Mint halljuk, a' Gróf *Bellegarde* Regementje is a' *Cattaro* általvetelére indúlt sereghez rendeltetett. Azonközben, ha a' dolgok' ábrázatján *Albaniában* olyan változás esett, mint néhány napoktól fogva erősítik némelyek, úgy nagy részint elhá-

rittódtek azon nehézségek, a' mellyek Cattarónak általadattatását ez ideig akadályoztatták. Erősítik t. i. hogy F. M. Lieutenánt Bátor *Zach* úr ő Exc.ja tudósítást vett volna hivatalos módon a' Frantziáktól a' felől, hogy Generális *Molitor* segítő seregeket vévén magához Dalmatziából, ezek által a' Ragúzába beszorított Generális *Lauris* *zont* a' megszállás alól feloldozta, 's azután magát velle egygyesítvén, a' *Montenegrinusokat* a' magok hegyeik közzé vissza verte. Ha a' Montenegrinusok ezen alkalmatossággal valóságosan és jó forma vesztéssel vissza verettettek, úgy ez a' környülállás a' *Cuttarói* lakosokat is gyanithatóképpen meg fogná illetni, és a' Frantziákhoz hajlandóbbakká tehetné őket.

„*Triestből* Julius' 19-kén. A' Dalmatziából érkezett hírek szerént, a' Frantziák, a' Montenegrinusok, Albaniaiak (Arnauták), és Oroszok által, *Makaruskáig* vissza verettettek, a' melly mintegy 18 mértföldnyi távolságra esik *Ragúza* városától. *Stagno* és *Makaraska* mellett (ha igaz) két fő ütközetek estek, a' melyekben a' Frantzia.sereg, 4 ágyut 2000 embert, és egy Generálist vesztett-el. A' Montenegrinusok nem kegyelmeztek-meg senkinek (nem adtak *pardont*), az Oroszok ellenben számos hadi fogjokat szállítottak által *Corfu* szigetére. — Más hírek szerént, a' Frantziák azután ismét előnyomúltak (ha igaz), és megverték az Oroszokat. — Bizonyos az, hogy a' verekedés Dalmatziában mind továbbtovább terjed. —

„Azon Orosz hadi hajós sereghez, a' mely a' Dalmatziai szigetes öblöt elfoglalva tartja, közölébről 6 Anglus hadi hajók is tsatolták magokat. Ugyantsak az Anglusok a' Sz. György Vitézi Rend

jének czimerével egyetemben egy jó summa pénz t küldöttek ajándékba a' Montenegrói Püspöknek; a' Rendczimert t. i. néki magának, a' pénzt pedig az ő katonáinak, a' sebeseeknek, 's az elestek' özvegyeiknek és árvaiknak.

„Az *Istriai* tudósítások szerint, az eddig ott feküdt Frantzia seregek, néhány 100 embert kivévén, most már mind a' szározon indultak-meg Dalmátzia felé. A' *Marmont*' serege hasonlóképpen folytatja siető marschal éppen most városunk mellett útját ugyantsak arra felé. Maga *Marmont*' fővezér, ez előtt két napokkal ment által városunkon, egész Generál - Stábjával és sok egyéb kísézőivel egyetemben. Estve 9 órakor szállott-bé hozzánk, és más nap reggeli 6 órakor már útban vólt *Fiume* felé. Ma Generális *Boudet* ment itt által kísézőivel. Az útja a' Frantzia seregeknek [a' mostani nagy melegben valósággal igen terhes. Sok helyeken sem bor, sem ivóviz, sem egyéb nem talál-tatván, nem tsuda hogy sok beteg találtatik közöttök.

Major *Albeck* úr, a' kit F. M. Lieutenánt Gróf *Bellegarde* nem régiben a' Rozariói kikötőhelyből Bétsbe küldött vala, vissza érkeztén, tovább vétte útját Dalmátzia felé az ujj rendelésekkel.

Orosz Birodalom.

A' Középtengeren lévő Orosz hajós sereg' vezére Vice-Admirális *Sinawin*, ilyen hivatal szerint való és környülállásos tudósítást tett, a' Dalmátziai tenger-öbölben Martzius' 30. kától fogva néhány napok alatt folyt hadi történetekről: — „

„Kapitány *Bailli* írja nékem, hogy vévén azon rendelésémet, hogy a' vezérlése alá bizatott hajókkal a' Dalmatziával általellenben fekvő szigeteket

foglalja-el, ő Mártzius' 30-kán *Curzola* szigetét elfoglalta. A' szigeten lévő erősség minden Kapitulationió nélkül adta fel magát kegyelemre. A' Francia örzősereget, a' melly 1 Oberstlieutenántból 7 tisztből, és 250 közemberből állott, 6 prédápanyert hajókkal egyetemben, Korfuba küldötte által. A' hajókon és magazinumokban feles készületet, a' várban pedig 12 réz ágyut talált. *Curzola* mellett való tartózkodása alatt elküldötte az *Expeditzió* nevű hajót *Lissa* szigetéhez, hogy ott a' futásban foglalatoskodó Frantziáknak állja-el az útjokat. Ezen hajó *Lucca* szigetével általellenben elfogott egy olyan kiseded hajót, a' mellyet ezen vidéken Trebaknak vagy Trebakolónak neveznek, és a' mellyen 39 Frantziák ültek. Maga Kapitány *Bailli* egy örző csoportotokát hagyván az Alhadnagy *Wojelkow* vezérlése alatt *Curzola* szigetén, maga további próbatétel végett elevezett onnét.

„ A' Kapitány *Baillitól* vett jelentések szerint azonközben jónak találtam Aprilis 26 kán a' *Cattarói* öbölből két *Linea* hajókkal és egy *Fregáttal*, magam is *Curzola* felé útnak indulni. Midőn 27-dikben délután *Curzola* vára alá jutottunk volna, előbb sem valamiféle zászlót sem lakost nem láhattunk egygyet is: hanem későbbre szemléltünk meg néhány strázsáló Frantzia katonákat, 's ekkor esett továbbá értésünkre, hogy 350 Frantziák éppen az előbbeni napra (26-ikra) viradó éjjel érkeztek óda 7 hajókon, 's a' Kapitány *Bailli* által ott hagyott örző csoportot e fogván a' várat elfoglalták volna. Az ő hajóik közül 2-tő még oda érkezésünk előtt eltávozott vala; a' más 5-töt elfogtuk. Szerettem volna még az nap' kiszállani a' vár' elfoglalása végett, hanem nagyszél támadván

nem lehetett. A' Frantziák azonközben 28 - dikra virradó éjjel futásra vévén a' dolgot a' lakosoknak tsajkáikat haszonra fordították; azokon a' sziget' külömbkülömb partjairól a' túl lévő Ragúzai partokra által futottak. Egy hajójokat tsakugyan elfogtuk a' mellyen 16-ton ültek. A' futással olyan erőssen siettek, hogy az egy Alhadnagyon kívül elfogott embereinket sem vitték-el. — *Curzola* szigetén feles bor terem, sok erdelye van, a' mellyek az apróbb hajókhoz jó evező lapátoknak és egyéb készületeknek való fát szolgáltatnak.

„ Minekutánna mind azokat a' készületeket megtétetem, volna, a' mellyeket ezen szigetnek bátorságára szükségesnek lenni gondoltam, a' Fregátot itt hagyván magam Aprilis 29-kén eleveztem, útamat *Lessina* felé vévén. Utomban *Lessina* és *Lissa* szigeteik között találtam Kapitány *Bailit*, kitől értésemre esett, hogy ő az *Asia* nevű *Linea* hajóval és öt más kiseded hajókkal Aprilis 17-kén *Lessinához* érkezvén, a' tájon egy ellenséges *Trebakolót* elfogott volna, és 19-ikben a' kikötőhely előtt egy kis sziget formájú szárazon batteriákat készítettett, oda érkezendő és kiszállani akaró seregeinknek oltalmaztatásokra, a' mely munkában ugyan ötet a' *Lessina* szigetén lévő Frantziák meggátolni eléggé iparkodtak, hanem a' *Bailli* ágyúi a' Frantziákét nem soká el halgattatták. Az alatt 100 katonáink és 42 hajos legényéink a' kapitán *Skorobogatow* vezérlése alatt a' partra ki szálván, az ellenséget vissza nyomták és a' *Cath.* templom kerítéséből is kiszorították, hanem a' Frántziák hirtelenséggel ismét minden erejeket özsze gyűjtven nevezett Kapitányunkat vissza nyomták, ötet magát 59 köz emberekkel egyetemben elfogták, 11-

gyet megöltek, és 33-mat meg sebesítettek. Egy 10 evezős tsajkánk is, a' part mellől való eltaszításnak alkalmatosságával meg akadván, a' rajta lévő 32 emberekkel egygyütt az ellenség kezire került. Azonközen a' miénk is sok kárt tettek az ellenségnek, addíg, míg magokat megadni kénytelenítették volna &c.

Frantzia Birodalóm.

Párisból Julius 16-kán. Orosz Status-Tanátsos *Oubril* úr már néhányszor vólt egygyütt a' külső dolgokra ügyelő Ministerral a' Beneventói Hertzeggel, a' Frantzia országban lévő Orosz hadi fogjoknak kítseréltetésekről beszélvén véle.

A' Belső Minister' határozása szerént a' Párisi nagy innepi szolennitások között lóval és szekérrrel való futásokra is két napok lesznek szenteltetve, a' melly futások a' Márs mezején tartatnak. Két jutalmak tétetnek-fel; az egygyik 2400 Livrákból és egy arany emlékeztető pénzből, a' másik 1500 Livrákból és egy ezüst emlékeztető pénzből áll. Ezek a' két jutalmak a' Lovas futóknak rendeltettek. Tsak Frantzia országai származású lovak és lovasok részesülhetnek a' futásban. Szekeres futás is hasonlóképpen kettő leszen, a' vetélkedőknek ahoz készült szekerek adattatnak által; mindenikbe két-két lovak fogattatnak. Ezeknek is két jutalmak tétetnek-fel, t. i. egy arany és egy ezüst pénz; a' mellyek közzül az elsőhöz 3000, a' másodikhoz 1800 Livrák lesznek köttetve. — Ennek a' nagy innepnek az ujjabb határozások szerént ezen Augustus közepe tájján kellene véghez menni: ha tsak talám az ujjabb történetek további haladást is nem fognak néki okozni.

Az a' tudományok nagy alkotmánya, a' mel-

lyet egy idő óta kibeszélhetetlen figyelmetességgel vár a' Frantzia közönség' tudós része, a' melyet t. i. Napoleon Császár akar a' maga széles birodalmában felállítani, már ki van dolgozva; és remélik, hogy nem soká ki fog hivatal szerént is hirdettetni. Addig méltó leszen röviden a' következőket meg jegyezni rolla: —

Az egész Tanító Test (*corps enseignant*) vagy az egész tanító alkotmány, *Császári Universitas* nevezet alatt áll-fel. Leszen egy Nagy-Mestere, a' kit a' Császár nevez-ki. Az egész alkotmány 28 részekben ugyan annyi helyeken leszen az egész országban felosztatva, *Akademia* nevezet alatt, vagy más szóval: az egész *Universitas* 28 *Akademiákból* fog állani. Minden Akademiában lesznek 4, t. i. Orvosi, Törvényes, Physikai, és Matematikai Fakultások. Adnak az Akademiák, Baccalau-reusi, Licentiatusi, és Doktori gradusokat, vagy méltóságokat: hanem ezen méltóságok még senkit nem tesznek az Universitasnak tagjává, azonban meg kívántatik, hogy ezen méltóságokkal birjon az, a' ki az Universitas tagjává kíván lenni. A' Profeszszorok ezen Akadémiákban közönséges, együtt való, és feleségtelen életre köteleztetnek, tsak azok vétetnek ki ezen törvény alól a' kik felsőbb rangokat érnek. Ez egy olyan Hierarchia fog lenni, a' mellyen igen bámulnak azok, a' kik ennek mivóltával már isméretesek. A' Nagy-Mester mellé, a' kinek a' Császár Kabinetomába is szabad bejárása leszen, egy Tanács adattatik.

Leszen ezen Universitasnak egy úgy nevezett Normális Oskolája is, a' mely rész szerént a' magokat meg különböztetett tehettsegű és Profeszszorsagra szánt személyekből, rész szerént a' már ki

szolgált, és 60 esztendőért tagokból tog állani, 's a' mellyben mind ezek az érdemes emberek élelmet és nyugadalmat találnak.

Az Universitas tagjai minnyájan fekete ruhát, és bal mellyeiken egy-egy pálma ágotskát viselnek, a' melly selyemből, ezüstből, vagy aranyból leszen kivarva, 'a' szerént, mint kinek kinek a' rangja kívánni fogja. Tsak a' Nagy-Mester véte-tődik-ki ezen törvény alól, a' ki égszín-kék, selyem, és hátul a' földön vontzolódó (schleppes) ruhában köteleztetik járni.

Az Universitas tagjai bizonyos hitet tartoznak letenni, a' melly által a' Császárhoz, a' Császári uralkodás' fundamentomaihoz, és az Országló Dy-nastiához (a' mostani Uralkodó Házhoz) való hű-ségre, 's a' Tudománynak és az Universitas' tör-vényeinek megtartására 's megtartatására, lekötele-zik magokat. A' Tudomány, a' melyre meg es-küsznek, a' Keresztény hitnek ágazatain és az úgy nevezett *Gallicana* Szentegyháznak védelmezteté-sén fundálódik.

A' Párisi *Monitörben* ilyen tudósítást olvasunk. *Konstántzinápolyból* Jun. 10-kén. Az itt lévő Orosz Követhez gyakran érkeznek Kurírok *Jassiból*. A' Bosphorusi tsatornában igen mozgani kezdettek az Orosz hajók. —

„Minden ide érkezett ujjságok bizonyítják, hogy az Orosz Birodalom még meg nem szünt számot tartani a' Szerviaiakkal való egygyetértéshez; Küldöttjei vannak nállok; fegyvert szolgáltatott nékiek; maga megvallja, hogy köze van az ő vezérjeikhez, és felszóval kívánja a' Portától, hogy telyesittse ezeknek kívánságaikat, helyheztesse őket függet-lenségbe, olyan függetlenségbe, a' milyennel a'

Moldovaiak és Oláhországiak bírnak, a' kik úgy szollván már csak nem Orosz alattvalókká váltak, és a' kik között csak a' színe van fenn a' Porta hatalmának. E' szerént az Orosz Birodalom semmi mértéket nem tart többé a' Fényes Porta eránt; a' Szerviaik után a' Montenegrinusokat is fel láz- zasztja; fegyveres készületeket teszen ott; Szövet- tségeseit Korfuba hívja; a' Török Birodalomnak a' közepeig fegyveresekeket gyűjt az ellen; a' Görögöknek oda engedi zászlóját, hogy az alatt evez- zenek, közönséges módon megengedvén nékiek olyan portékákkal kereskedni, a' mellyek a' maga táborainak hasznosok. —

„Egy hajón a' mellyet ezen partok mellett a' napokban elfogtak, olyan portékákat találtak ta, a' mellyek tilalmasok. Irást ugyan semmi fe- lét nem találtak rajta: hanem Orosz zászlója vólt. Az emberek mind elfutottak rolla.

Nagy Britannia.

Londonból Jul. 12-kén. Itt még ma is leg nagyobb bizontalanság uralkodik a' békesség eránt. Ezen két pontjai a' már régólta tartó békességes hirnek — először, hog Lord *Yarmouth* még Párisban van és az alkudózás elkezdődött — 2)szor, hogy az al- kudozás még félbe nem szakadott — már nem ujjságok. Az ujjságon kapó közönség szeretne már többetskét tudni.

Az Országlószék 150 szállító hajót fogadótt bérbe; a' mellyek 6 hónapokra kivántató eleséget vesznek-fel, és mindeniknek rézzel kell fedve lenni. A' Sziczilia felé útnak induló 12 ezer emberekből álló Anglus seregnek, Generális *Wynnyard* rendelte- tett fő vezérévé: alatta vannak *Cambell*, *Proby*, *Oakes*, 's több más Generálisok.

Afrikából olyan tudósítások érkeztek, hogy azt az igen nevezetes *Mungó Park* nevű utazót, Afrikának belső részein, minden kísérelével egyetemben, kettőt vagy hármát kivévén, megölték a lakosok.

Német Birodalom.

A' közönséges levelek szerént ismét ujj mozdulások szemléltetnek lenni az ezen birodalomban fekvő Frantzia seregek között. A' jelen való környülállásokban, viszontagságoknak tsirályát szemlélik némelyek jövődöre nézve. Egy felől a' Dalmatziái hadakozásnak naponként való elevenebbülése, más felől a' Swéd Kírály' álhatatosága vonták különösen magokra a' figyelmetességet. Azt mondják, hogy az Északi hatalmasságok között való össze engesztelődés nem jutott még arra a' grádsra, a' mellyen lenni azt ezen napokban némelyek hirdették.

Aschaffenburgból Julius' 21-kén. A' *Lefevre* seregei, a' mellyek eddig ezen környéken fekütek, megmozdultak, és útjokat Augsburg felé kezdették venni. Más felől is hasonló tudósítások érkeztek a' Frantzia seregeknek mozdulásaikról.

Ha az a' hír is megtalál valóságosúlni, a' mely a' Rénus mellől érkezett, hogy t. i. még azok a' kevés seregek is vissza indultak volna a' Rénus jobb partjára, a' mellyek már annak bal partjára átlamentek vala: már így könnyen megeshetik, hogy még Augustus' közepéről is tovább halad a' Frantzia armádia' Párisi nagy innepe.

Tudományos Jelentés.

Debretzenből Jul. 12-kén.

Mióltá a' Magyar Flóra eránt való szándékunkat jelentettük; és a' Nemi Neveknek egy részét a'

meg rostálás végett közre botsátottuk; vettünk sok érdemes Hazánkfiaitól azok felől való ítéleteket, tanács adásokat, nevekben való jobbitásokat, szóval és levél által, név alatt, és név nélkül; és imé itt, hazafiui buzgóságból és hajlandóságból származott rész vételeket, 's betses tudósításokat, a' magunk nevében alázatosan köszönnyük; a' Haza nevében pedig örvendezéssel vesszük. Ez valóban nem is olyan dolog, mellyet egy két ember állapíthatna meg; hanem sokak ítéletének, és tudományának kell egybe folyni: hogy egyik szerentsésen el találja azt, a' mi a' másiknak eszébe nem ötlött, 's egyiknek esmérete által világosságra jöjjön az, a' mi a' másiknak tudtára nem vólt. Azért botsátottuk mi is közre azen Nemi neveket; hogy azoknak alkalmas, vagy alkalmatlan vóltát, ítélje meg a' tudós Fűvész: a' szóknak hangzását pedig, és a' nyelv természetével való egygyezését, v. gy nem egygyezését ítélje meg az igaz Magyar fül; 's kinek kinek tökéletes szabadsága legyen belé szólni, és a' rosznak talált név helyet jobbat mutatni. A' mibén osztán így mindnyájan meg egygyezünk, legyen az meg állapítva; a' hol pedig az ítéletek egymástól távoznak; ott a' voksok többsége határozzon. Kérjük azért most is alázatosan Érdemes Hazánkfiat, hogy tovább is segítségül lenni méltóztassanak, és küldendő betses leveleiket akár a' Collegium Seniorához akár a' Debretzeni Posta Hivatalhoz útasítsák.

Ha azt akarjuk hogy a' Fűvészség, tudomány formában legyen közöttünk, és ne legyen az ember kéntelen a' másoktól való tudakozás által tapogatni a' növény esméretét; hanem a' könyvből rá tudjon találni: Nemi nevekről kell gondolkoz-

nunk; mert csak ezek által készülhet el a' rend, a' bizonyosság, a' tudomány. A' mely fennforgó Plánta neveink vagynak; azok többnyire csak Fajnevek, felette kevés van köztök, a' mely Nemi név lehetne; mert a' Köznépnek, a' mely a' plántákat látásból el nevezte, a' Nemre kevés gondja vólt; tudományforma nélkül nem is lehetett. (*Mi azonban minden plantának a' maga szokásban lévő neveit is, a' maga helyén fel fogjuk jegyezni.*)

Ez ugyan egy tekintetben nagy szerentse; mert nállunk a' Plánták esmérte, az alkalmatlan Nemi nevekkal nints úgy el keverve, mint Linné előtt vólt a' Deák Botanica; a' melynek zürzavarján mikor ő Vitézi módon keresztül törte is magát; nem birt a' szeméttel, és kéntelen vólt a' maga regulái ellen is sok alkalmatlan neveket meghagyni. Néünk ez a' bajunk nints; de ha osztán magunk akarunk jó neveket adni; a' munka felettébb terhes, és sokak segittségét kívánja.

Mi — a' mit még az első Jelentésben kell vala tselekednünk — imé előadjuk a' sinór mértéket, mellyet követtünk a' nevek szerzésében.

1)ször. Minden versengés nélkül az a' tökéllétes név, melly a' Nemnek tziperét, meg esmerető jelét, vagy leg alább szembetünő formáját foglalja magában, p. o. *Kétegy, Ötér, Kigyószisz* s. a. t. Az illyeneknek szaporításában minden erővel igyekeztünk, 's azon kérjük buzgó bizodalommal érdeemes Hazánkfiat; hogy ebben az igyekezetben legyenek segittségül. Mert akárhogy változzon a' Systema; ha valamikor a' Linné nevét el felejténék is: a' Nemek, természeti tzipereket és abból véteztett neveket csak ugyan meg tartják. A' több neveken mellyeket most közlünk, az illyenek ezzel

a' jeggyel vagynak meg jegyezve (!); a' melly ingyen sem azt teszi, mintha már azok átaljában ki-fogás nélkül valók volnának. Méltóztassanak azokat is változtatni, a' mint jobbnak itélik, tsak-hogy a' tzímer benne meg maradjon. Néhá a' Plánták lakóhelyétől, vagy anyatélkétől is a' Deák Botanica példája szerént, adtunk Nemi neveket, p. o. *Szikör, Tónya, Ligetéke, Fakin*, s. a. t. de már ezek az elébbieknel sokkal alább valók.

2)szor. Ezek után valóknak tettük azokat az alkalmas fennforgó neveket; mellyek most is a' nép szájában, és könyvéinkben Nemi neveknek látszanak, p. o. *Gyekény, Kotsord, Bodza, Úszány*, s. a. t. Sőt Fajneveket is tettünk Nemi nevekké; de már ezt ovást tselekedtük. t. i. a) az olyan Nemeekben, a' mellyek alatt kevés Fajok vagynak, p. o. *Vadótz, Nád; Zeller*. s. a. t. 6) az olyanokban; a' mellyeknek minden fajai könnyen ki mutattyák magokat, hogy egy Nemre tartoznak p. o. *Sikkan-tyú, Müköts, Perháta, Konkoly* s. a. t.

3)-szor. Mikor ezekből ki fogytunk; nem vólt mást mit tenni, hanem a' Deák Neveknek kellett esni, hogy azokból faragjunk kéntelen - neveket (értyük itt az olyan Deák neveket, mellyek a' Nemnek tzímerét nem fejezik ki.)

Itt előszször azon akadoztunk, ha meg kell é tartani a' Tudósok nevéről vett neveket, 's ezt másokkal is közlöttük. Úgy látszott hogy illyen név kevés mehetvén bé a' Nemzeti Fűvész - Könyvbe, jobb lesz arra hagyni, hogy a' Deák Systemában maradjon meg az ő emlékezetek. Mindazáltal még itt, Tudós Hazánkfiainak itéletektől várunk.

Elő vettük hát a' neveket, és a' mellyek türhetők vóltak: fordítással magyarrá tenni próbáltuk

p. o. *Rokafarkfü*, *Baktopp*, de az illyenekkel éppen nem vagyunk meg elégedve; mert hogy valami állatnak tagja fünek, még pedig Nemnek mondódik, a' nem egyéb csak zürzavar. A' mely nevek pedig a' Deákban, vagy érthetetlenek vagy értelmeknek a' Nem tulajdonságával semmi köze nints; lágyitgattuk Eleink példája szerént, a' kik a' *Tio-Gából Rozsát*, a' *Salviából Zsalyát*, a' *Pottentilából Pimpót*, a' *Thymusból Démutkát*, 's a' *Liquiritiából Higrivitzet* tsináltak.

A' többi egy *Tóldalékban* következik.

* * *

K ö S i n d e l r ö l v a l ó T ú d ó s í t á s .

Ezen folyó esztendőben, Május 10-ik napján, mind a' Bécsi Udvari Diariumban, mind a' Magyar Kurirban közönségessé tétette az alábbirt, hogy ő a' Visnyói kö-sindel bányát és annak készítését által vette. Ennek a' kö sindelnek jó és hasznos tulajdonsága sokkal esméretesebb, mint sem azt ismét elő beszélni szükséges volna. Mind azáltal szükségesnek itéltem az Ország alsóbb részire, és a' Duna vize környékén fekvő vidékekre nézve, Pesten ezen kö sindelnek elárulására egy magázinumot fel állítani; mellynek distrectióját oda való lakos *Gyurtsek János* Ur vállalta magára, ki nek esmeretsége és a' köz jónak kiterjesztésében való buzgósága bizonyossá teszen engemet arról, hogy ő minden elő fordúlándó commissiókban a' leg nagyobb szorgalmatossággal fog szolgálni.

Ennek a' kö sindelnek mázsája, melly három rendbéli úgymint 12 tzólos 10 tzolos és 8 tzolos táblákból áll, az említett Pesti magázinumban négy forinton árúztatik, A' kiknek tehát annak meg

szerzésére kedvek lészen, az említett *Gyurtsek János* Urnak irhatnak, a' ki Pesten a' Hid-uttzában a' 4-dik számú házban lakik. Ugyan ott és ő nála a' kő sindelhez való deszkák, és, az ahoz való szegek is találtatnak. Hogy ha ezen kő sindelnek kedvessége közönségesebb leéend, 's arra nézve nagyobb számmal fog kivántatni, a' bányákban lévő munkásoknak száma is meg fog szaporittatni. *Költ Egerben Julius 10-ik napján, 1806-ik Esztendőben.*

„*Felső Eöri Nagy György.*”

* * *

Kotyavetyét illető Híradás.

A' Cs. és Cs. K. Ösi és Familiai Jozságok Fő-Igazgató Tisztsége, ezen esztendőben Augustus' 25-dik napján, feles számú Spanyol eredetű mag Kosokat; néhány száz hasonlóképpen magzásra nevelt, egy és két esztendős olyan Kosokat, a' mellyeket a' leg finomabb Spanyol eredetű Juhak valóságos Spanyol eredetű Kosoktól ellettek, továbbá néhány száz, tenyészésre neveltetett és leg finomabb Spanyol eredetű anyajuhakat, végezetre még néhány leg szebb Tyrolisi fajtájú ökör és üsző borjakat, fog *Holicsban* Magyar országon, közönséges kotyavetye által, haladék nélkül való kész pénzfizetésért eladattatni.

A' kotyavetye a' *Holicsi Cs. és Cs Királyi Kastélynál* az elől megnevezett napon délelőtti 9 órákor tartatik. Béts Jul. 9-kén 1806. —

„*A' Cs. és Cs. Királyi Ösi és Familiai Jozságoknak Fő Igazgató Tisztsége által.*”